

Ετερόκλητο αισθητικό παιχνίδι

ΚΡΙΤΙΚΗ: «Ο Βαφτιστικός» του Θ. Σακελλαρίδη σε σκηνοθεσία Παναγιώτη Λάρκου

Της Νόνας Μολέσκη

Αυτό το καλοκαίρι μπορούσε να είναι πολύ διαφορετικό για τον Παναγιώτη Λάρκου αν πραγματοποιούταν η ιδέα να του δοθεί η σκηνοθεσία των Ικέτιδων του Ευριπίδη. Δεν γνωρίζω τα συναισθήματά του όταν τελικά βρέθηκε αντιμέτωπος με το έργο του Θεόφραστου Σακελλαρίδη, ή όταν έβλεπε τις Ικέτιδες του Στάθη Λιβαθινού, ή όταν, ακριβώς 101 χρόνια και μια μέρα μετά από την πρεμιέρα του, παρουσίαζε τον «Βαφτιστικό» (και) στους συντελεστές των Ικέτιδων.

Για το τελευταίο εικάζω πως το κράμα συναισθημάτων θα το συνέθεταν η περηφάνια, η αυτοπεποίθηση και η αγωνία, επειδή αυτή η παράσταση, προς το τέλος της πορείας της (με τις πένθιμες ακυρώσεις παραστάσεων) και μπροστά σε πολλούς συναδέλφους, θα ήταν κάτι σαν τελικές εξετάσεις. Ανάμεσα στο κοινό στη Σχολή Τυφλών υπήρχαν πολλά παιδιά και οι δύο αυτές κατηγορίες θεατών, παιδιά και ηθοποιοί, ηγούνταν στα ξεσπάσματα γέλιου και χειροκροτημάτων που όλο και πλήθαιναν. Στο τρίσρατο των αρχικών αποφάσεων ο Παναγιώτης Λάρκου απέκλεισε τον δρόμο της σχεδόν επετειακής αναβίωσης του κωμικολυρικού έργου του Σακελλαρίδη, πίσω από τις πατριωτικές αθωότητες του οποίου έστεκε η κατάμαυρη, παγκόσμια και ελληνική, πραγματικότητα του 1918. (Ίσως θα ήταν πολύ δελεαστικό να δείξει κανείς την τρομερή

αντίθεση της οπερετικής σύμβασης με την αιματηρή κόλαση του Α' Παγκοσμίου, αλλά ας αφήσουμε αυτή την περαστική σκέψη). Απέκλεισε επίσης την τήρηση των κανόνων του γλυκανάλατου κι ενίοτε χαριτωμένου είδους της οπερέτας (Στράους, Κάλμαν, Λεχάρ, κ.ά.). Επέλεξε τον τρίτο δρόμο, της αξιοποίησης της κωμικής ύλης που περιείχε η υπόθεση, της θεατρικής εκμετάλλευσής του μουσικού στοιχείου

και της μορφοποίησης όλου του θεάματος με την αισθητική του τσίρκου.

Είχε άξιους συνδημιουργούς που όχι απλά εμπνεύστηκαν από την προτεινόμενη σκηνοθετική αισθητική ιδέα, αλλά την ανέπτυξαν ο καθένας με τη γλώσσα της τέχνης του. Ο Εδουάρδος Γεωργίου απέρριψε κάθε τι ρεαλιστικό στα σκηνικά του, έδωσε τον μόνιμο περίοπτο χώρο στην ορχήστρα, έβγαλε όλη τη δράση σε ανοι-

χτή αρένα, στόλισε τη σκηνή με μπάλες όλων των μεγεθών δίνοντας δυνατότητα για συνεχές παιχνίδι και δημιούργησε καταπληκτικά κλοουνίστικα κοστούμια που έφτιαχναν χαρακτήρες από μόνα τους.

Ο Παναγιώτης Τοφής όχι μόνο χορογράφησε τα χορευτικά με εύστοχο χιούμορ, αλλά δεν άφησε στιγμή η κίνηση των ηθοποιών να μην έχει την αισθητική της παράστασης τσίρκου. Ο Μιχάλης

Καρακατσάνης έκανε την ομάδα των εξι μουσικών του σημαντικό μέρος της θεατρικής δράσης, ντύθηκε κιόλας με φουστάνι δείχνοντας το πόσο έτοιμοι ήταν οι συντελεστές να βουτήξουν στο κλίμα του αυτοσαρκασμού και της διασκέδασης. Ο Γιώργος Κουκουμάς συνέβαλε στην ατμόσφαιρα της κωμικής γιορτής με τους φωτισμούς του.

Ο θίασος ήταν χαριτωμένα ετερόκλητος, αυτοί που ξεκίνησαν από τη λυρική αφετηρία συναντήθηκαν κάπου στη μέση μ' εκείνους που έρχονταν από την υποκριτική μεριά. Στο κέντρο ο Χάρης Απώνης στο ρόλο του Ζαχαρούλη που συγκέντρωσε στη μορφή, την κίνηση, τη φωνή όλο το ύφος της παράστασης του Λάρκου. Πολύ καλός στο τσαλάκωμά του ο Αλέξανδρος Παρίσης, ηθοποιός που μπορεί να ανταποκρίνεται σε πολύ διαφορετικές προκλήσεις, από δύσκολες δραματικές μέχρι εξίσου δύσκολες κωμικές. Ο Πέτρος Γιωρκάτζης χαιρόταν την γκροτέσκα υπερβολή στον ρόλο του Συνταγματάρχη, ο Στέλιος Καλλιστράτης έδειχνε την αφανέρωτη μέχρι τώρα κωμική πλευρά του, ο Ονησίφορος Ονησιφόρου έλαμψε ως τσιγγάνα στον πολύ αστείο χορό του, η Τζίνα Πούλου και η Έλενα Χατζηαυξέντη κράτησαν το λυρικό και το χαριτωμένο επίπεδο όσο έπρεπε σε μια οπερέτα, έστω και τόσο... πειραγμένη. Οι Φανή Παρλή, Μάρκος Καλλής, Έλλη Αλωνεύτου, Μάρκος Κλεοβούλου τηρούσαν πρόθυμα τους όρους του χαριτωμένα ετερόκλητου αισθητικού παιχνιδιού που έσπασε ο Παναγιώτης Λάρκου.